

(Ἰνέπ.): Παροιμ. Τὸ κρῖμαν ἀγγαστρώνεται, μετὰ καιρὸ γεννεῖται (τὸ ἐγκλημα ἢ ἄλλη κακὴ πράξις ἐγκυμονεῖται πρὸ τῆς ἐκτελέσεως) Θήρ. Τὸ κρῖμα ἀγγαστρώνεται τὸ μὲ τῶν γέννηται (ὁμοίᾳ τῇ προηγ.) Κύπρ. || Ἰνιγμ. 'Σ σὸ βουνὸ ἀγγαστρώθηκα, 'ς σὸ βουνὸ ἐγεννήθηκα | μαῦρος Ἀράπης γένηκα, 'ς σὴν θάλασσαν κατέβηκα (τὸ ξύλινον σκάφος) Πόντ. (Ἰνέπ.) 2) 'Επὶ οὐλῶν νηπίου, ἐξοδαίνομαι, πρήσκομαι Κύπρ.: 'Αγγαστρώθηκαν τὰ οὐλῶν τοῦ κ' ἐν' νὰ βγάλῃ δόγκια. 3) 'Ορέγομαι, ἐπιθυμῶ πολὺ καὶ διαρκῶς τι (φαγητόν, κλπ.) Κύπρ.: 'Αγγαστρώθηκα τοῦ ἡ καρκιά μου τὸ ρέσιν (ρέσιν=γαμήλιον φαγητόν ἐκ γόνδρων σίτου καὶ κρέατος ἢ γάλακτος). 'Η μετοχ. καὶ ὡς παρων. (ἐπὶ λίαν προγαστορος) Ἀθῆν. Κεφαλλ. Κρήτ. (Βικάν.) κ.ά. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ. Στερελλ. (Παρνασσ.)

γδαρίμι τό, ἀμάρτ. γδαρίμ' Μακεδ.
'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ οἶονει συνών. θρασίμι, ψοφίμι, ἂ ἰδ.
Γδάρμα 2, ὁ ἰδ.

γδάρμα τό, Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. κ.ά.) Κρήτ. Μύκ. Σύμ. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Βλαστ. Δημητρ. γδάρμαν Κύπρ. χτάρμαν Κύπρ. ἔγδαρμα(ν) Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) ἔγδαρμαν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ντεῖρμα Τσακων. (Πραστ.)
'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἔγδαρμα τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ ἐγδέρω καὶ χτέρω καὶ ντεῖρω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.
1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Θέλει γδάρμα τ' ἀρνὶ Μύκ. 'Εκρεμάσανε τὸ χοῖρο κι ἀρχίξανε τὸ γδάρμα Κρήτ. Τσι ντεῖρμα 'ν' ἔγκι! ὄλιον ἀραίλε 'ν' ἐμποίτσερε τὸ τομάξι (τί γδάρσιμο εἶν' αὐτό! ὅλο τρῦπες τὸ ἔκαμε τὸ τομάρι) Τσακων. (Πραστ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. γδάρσιμο 1. 2) 'Επὶ ἀράς πρὸς κτήνη, τὸ οἶονει ἄξιον νὰ ἐκδαρῇ Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Συνών. γδαρίμι, γδαρμός 3.

γδαρμάτι τό, βλ. δερμάτι.

γδαρματιά ἡ, Κρήτ. γδαρμαθιά Κρήτ. Μῆλ.
'Εκ τοῦ οὖσ. γδάρμα.

1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. Μῆλ. 2) **Γδάρσιμο 3**, ὁ ἰδ. Κρήτ.: 'Ησυρέ δου μιὰ γδαρματιά!

γδαρμός ὁ, Λήμν. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) χταρμός Κύπρ.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ χτέρω.

1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Τόσην ὥρα γδέρνω τὸ σφαχτὸ καὶ γδαρμὸ δὲν ἔχει Μύκ. 'Σ τὸ γδαρμὸ πού θὰ τὸ γδάρῃς τὸ κριάς, νὰ μοῦ μηνύσης νὰ 'ρθω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 2) **Γδάρσιμο 2**, ὁ ἰδ. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): "ὦ! γδαρμὸ πού μοῦ 'καμεν ὁ κακοθάνατος! Ἀπύρανθ. "ὦ! ἕνας γδαρμὸς κ' ἕνα χάλι ἡ μούρη σου! αὐτόθ. Παναγιά! 'δὲ γδαρμὸς τῶ βαπονσιῶ σὲ τοῦτα τὰ γρεμνά! Μύκ. 3) **Γδάρμα 2**, ὁ ἰδ. Λήμν.: Π' νὰ σ' δώξ' οὐ γδαρμός! (ἀρὰ πρὸς κτήνος).

γδαρσιὰ ἡ, Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Γαργαλ. κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ. 354.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -σιὰ.

Γδάρσιμο 2, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Κοίτα τί γδαρσιές ἔχ' ἡ μούρη σου! Γαργαλ. 'Ηρθε τὸ παιδὶ μὲ δυὸ γδαρσιές 'ς τὸ χέρι του Ἀνδρίτσ.

γδάρσιμο τό, σύνθηθ. γδάρσιμο(ν) Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) γδάρσιμον Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) — Λεξ. Περίδ. Βυζ.

Μπριγκ. χτάρσιμον Κύπρ. γδάρσ'μου σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. ἐγδέρσιμον Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) γδέρσιμον Πόντ. (Σταυρ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ ἐγδέρω καὶ χτέρω, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -σιμο. Ὁ τύπ. (ἐ)γδέρσιμον ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἐνεστῶτος.

1) 'Η πράξις τοῦ ἐκδέρειν, ἡ τελεία ἀφαίρεσις τοῦ δέρματος σφαγίων σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Σούρμ. Σταυρ. Χαλδ.): Δὲν εἶναι εὐκόλῃ δουλειὰ τὸ γδάρσιμο σύνθηθ. Τὸ 'σφαξα τὸ ἀρνὶ καὶ τώρα θέλει γδάρσιμο Εὐβ. (Βρύσ. Κουρ. κ.ά.) Ἡπ. (Χιμάρ. κ.ά.) Δύσκολῃ δουλειὰ εἶ' δὲ γδάρσιμο· δὲ βορεῖ νὰ τῇ γάνῃ ὁ καθαεὶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γδάρσ'μου εἶν' αὐτὸ πού 'καρῖς; Τὸ 'κουφῖς τοῦ τουμάρ' σὶ δέκα μιρῖες πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Τοῦ γδάρσ'μου θέλ' τέχ'ν' Εὐβ. (Ἀκρ. Ψαχν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) Πολλὰ ζόρι δουλειὰ ἐν' τὸ γδάρσιμο Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) Συνών. γδάρμα 1, γδαρματιά 1, γδαρμός 1. 2) 'Η ἀφαίρεσις ἐπιπολῆς τμήματος τοῦ δέρματος ἀνθρώπων ἢ ζώων ἢ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας δερματίνων ἀντικειμένων, προκαλουμένη (συμπτωματικῶς ἢ καὶ σκοπίμως) διὰ τινος αἰχμηροῦ ἀντικειμένου σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σούρμ. κ.ά.): "Επεσε κ' ἔκαμε ἕνα μεγάλο γδάρσιμο 'ς τὸ γόνατο σύνθηθ. Πιάστ'κι μὲ τ' συνῆ'φάδα τ'ς κ' ἔκαμαν τὰ μοῦτρα τ'ς οὐλοῦ γδαρσίματα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. "Εχει ἕνα μεγάλο γδάρσιμο 'ς τὸ χέρι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Εἶδα γδάρσιμο τῶ bodariw εἶν' ἐντό; Νάξ. (Ἀπύρανθ.) "Αδκεμο γδάρσιμον ἐγδάρτεν τὸ χέρι μου Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) Τί σοί γδάρσ'μον εἶν' αὐτὸ 'ς τὰ πονδάρια σ'; Σὶ παλιούρια σὶ ἔ'λῃσαν; Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Σκόνταψ' τοῦ μ'λάρι μ' κ' ἔκαρι βαθειὰ γδαρσίματα 'ς τὰ μπρουστ'νὰ πονδάρια τ', π' δὲν ξέρου πότι θὰ γιαιτριφτοῦν αὐτόθ. "Ὅλο γδαρσίματα τὰ 'χει κάμει τὰ παπούτσια του Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σκόνταψα σὶ 'νιὰ πέτρα κι μοῦ 'καρι ἕνα γδάρσ'μον 'ς τοῦ παπούτ'σ' π' δὲ γιαιτρεύει Εὐβ. (Ἀκρ.) Κ'βάλαγα πέτρεις αὐτὲς τ'ς μέρες κ' ἔγρι τοῦ σαμάρ' τ' γαιδουριοῦ οὐλοῦ γδαρσίματα αὐτόθ. Συνών. γδαρμός 2, γδαρσιὰ, γδαρταριὰ 2. 3) Μεταφ., ἡ σημαντικὴ καὶ ὀδυνηρὰ χρηματικὴ ζημία ἣν ὑφίσταται τις ἐξ ἀδικίας ἢ ἰδίας ἀπερισκεψίας σύνθηθ.: Μοῦ 'κανε τέτριο γδάρσιμο, πού δὲ θὰ ξαναπατήσω 'ς τὸ μαγαζί του σύνθηθ. Μ' τραῦ'ξι ἕνα γδάρσ'μον οὐ μπακάλ'ς π' μὲ ξιουμάτ'σι Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) "Εφαγα γδάρσ'μον 'ς τοῦ παζάρ' π' ἔνταν οὐλοῦ δ'κό μ'! Στερελλ. (Ἀκρ. κ.ά.)

γδαρταριὰ ἡ, Ἡπ. (Πάπιγκ.) — Λεξ. Αἰν. γδαρτα'ριὰ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γδαρτὸς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αριὰ.

1) Ὁ τόπος ἐνθα ἐγινεν ἡ ἐκδορὰ σφαγίου ἢ σφαγίων καὶ ὅπου διακρίνονται σαφῶς τὰ ἔχνη τῆς πράξεως Ἡπ. (Πάπιγκ.) — Λεξ. Αἰν. 2) **Γδάρσιμο 2**, ὁ ἰδ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): "Ὅλο γδαρτα'ριές εἶναι τὸ χέρι του || Φρ. Τὸν ἔκαμε γδαρτα'ριὰ (ἐπὶ τοῦ παρουσιάζοντος πολλαῖς ἐκδορὰς εἰς διάφορα σημεία τοῦ σώματος κατόπιν συμπλοκῆς).

γδάρτης ὁ, σύνθηθ. γδάρτ'ς σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γτάρτης Κύπρ.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἐκδορεὺς σφαγίων ἢ καὶ οἰοσδήποτε κατὰ περίστασιν ἢ κατὰ σύμπτωσιν ἐκδέρων σφάγιον σύνθηθ.: Εἶναι γδάρτης 'ς τὰ σφαγεῖα Ἀθῆν. κ.ά. Καλά, τοῦ σφάξαμι· ποῖός θὰ κά'ν' τοῦ γδάρτ' τώρα; πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Ὁ Μανόλης σφάζει καὶ κάνει καὶ τὸ γδάρτη Κρήτ. κ.ά. 2) Μεταφ., ὁ προξενῶν ὀδυνηρὰν χρηματικὴν ζημίαν εἰς βάρους τινός, ὁ αἰσχροκερδής, ὁ τοκογλύφος, κττ. σύνθηθ.: Ὁ

μπακάλης αυτός είναι μεγάλος γδάρτης 'Αθην. κ.ά. *Μή bās και φωνίσσης ἐκεῖ, γιὰτ' ἐν' οὖλοι γδάρτες Πελοπν.* (Γαργαλ. κ.ά.) *Αὐτός ὁ γιαντρός εἶναι γδάρτης* (εἰσπράττει μεγάλην ἀμοιβήν) Πάρ. *Καλὸς γδάρτης εἶν' ὁ φιλιότσος σου!* *Μᾶς πῆρε τὰ διπλὰ γιὰ τὰ παπούτσιμα Κρήτ.* *Εἶμι γδάρτ'ς οὐ κιαρατᾶς Στερελλ.* ('Αχυρ. κ.ά.) || Φρ. *Μῶκατσε γδάρτ'ς* (μοῦ ἔμεινεν ὁ ἐξ αὐτοῦ φόβος) "Ηπ. Συνών. φρ. *Μῶκατσε λαχτάρα.* || Γνωμ. *Μάρτης, γδάρτης καὶ παλουκοκαύτης* (ὁ μὴν Μάρτιος ἔνεκα ἀπροσδοκῆτου καὶ ἀποτόμου πολλάκις μεταβολῆς πρὸς τὸ δριμύ ψυχὸς ζημιώνει πολλαχῶς) σύννηθ. *Μάρτ'ς, γδάρτ'ς κὶ παλ'κουκαύτ'ς* (συνών. τῇ προηγ.) σύννηθ. βορ. ιδιωμ. *Μάρτης, γτάρτης τθαὶ παλ-λουκοκαύτης* (συνών. τῇ προηγ.) Κύπρ. *Μάρτης, γδάρτης καὶ παλουκοκαύτης* | *τὰ παλιὰ παλούκια καίει, τὰ καινούργια τὰ ξεοδεύει* (συνών. τῇ προηγ.) Πελοπν. ('Αράχ. Βούρβουρ. Κυνουρ. κ.ά.) *Μάρτης, γδάρτης καὶ παλουκοκαύτης* | *τὰ παλιόβοιδα τὰ γδέρνει, τὰ δαμάλια τὰ μαθαίνει* (συνών. τῇ προηγ.) Πελοπν. (Κόκκιν. Λάστ. κ.ά.)

γδαρτικό τό, ἀμάρτ. γδαρτ'κό Στερελλ. (Αἰτωλ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γδάρτης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικό, δι' ἣν ἰδ. -ικός.

'Η ἀμοιβή τοῦ ἐκδορέως, τὸ εἰς «γδάρτην» σφαγίου ὀφειλόμενον ἢ καταβαλλόμενον ποσόν.

Γδαρτοκυριακή ἡ, Πελοπν. (Μεσσ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γδαρτό, δι' ὃ ἰδ. γδαρτός, καὶ Κυριακή.

'Η Κυριακή τοῦ 'Ασώτου (ἐκ τῆς κατ' αὐτὴν γινομένης, κατὰ τοπικὸν ἔθιμον, σφαγῆς τῶν οἰκοσίων χοίρων) Συνών. *Γουρουνοκυριακή.*

γδαρτός ἐπίθ. πολλαχ. γδιαρτός Πελοπν. (Λεῦκτρ.) *δειρτέ* Τσακων. (Πραστ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω. 'Η λ. καὶ εἰς τὸ Κρητικὸν ἄσμα τοῦ Δασκαλογιάννη (1786) στ. 798 (ἐκδ. Β. Λαούρδα): «γδαρτὸ νὰ τόνε κάμουςιν ἀμέσως διορίζει».

1) 'Επὶ σφαγίων, ἰδίᾳ ἐπὶ οἰκοσίτων χοίρων, ὁ ἐκδαρεῖς, ὁ διὰ τελείας ἐκδορᾶς ἀφαιρεθεὶς τὸ δέρμα πολλαχ. καὶ Τσακων. (Πραστ.): *Νὰ κοιτάξης νὰ πάρης γδαρτὸ γουρουνόπουλο· τὸ μαδητὸ δὲν ψήνεται καλὰ* 'Αθην. κ.ά. *Τὸ γουρούνι τὸ κάναμε γδαρτό, γιὰτὶ ἦτανε χοδρόπετσο* Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) *Τὸ γουρούνι θὰ δὲ κάμωμε γδαρτό, γιὰτὶ μαδητὸ δὲ θὰ βράζῃ* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *Τσουχτὸ ἢ γδαρτὸ θὰ δὲ κάμετε τὸ γουρούνι;* (τσουχτὸ = ζεματιστὸ) Πελοπν. (Πλάτσ.) *Γδιαρτὸ τὸ γάνανε τὸ χιοῦρο* Πελοπν. (Λεῦκτρ.) *Δέκα χρονῶ θὰ 'ν' ἢ σκρόφα 'φτῇ γδαρτὴ* πρέπει νὰ τῇ γάνετε Νάξ. ('Απύρανθ.) *Ἀμα σφάζουν δὰ γρουλ-λιά, κάνουν δα γδαρτὰ γῇ μαδιστὰ* (γρουλλιά = χοῖροι) Λειψ. *Γδαρτὸ ἢ μαδ'τὸ θὰ δὲν κάγιτι φέτου τοῦ γρούν';* Εὔβ. ('Ακρ. κ.ά.) *Πῶς θὰ δὲν φκειά'ης τοῦ γουρ'νόπ'λου, γδαρτὸ ἢ μαδ'τό;* Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) *Ἐρέκα τὸ βάννε δειρτέ τὰν οὔρα π' ἐζάκα* (εὐρήκα τὸ ἀρνὶ γδαρμένο τὴν ὥρα πού ἐπῆγα) Τσακων. (Πραστ.) *Ἐκι θεόν χιοῦρε δειρτέ* (ἤθελε χοῖρον γδαρτόν) αὐτόθ. β) *Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. γουρούνι), ὁ ἐκδεδαρμένος χοῖρος* Πελοπν. (Κίτ. Λεῦκτρ. Οἰτυλ. κ.ά.): *Δῶς' μου ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ γδαρτὸ καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ μαδητὸ* Κίτ. Λεῦκτρ. Οἰτυλ. 2) Μεταφ., ὁ οἶονε ἐκδερόμενος ἢ ἄξιος νὰ ἐκδαρῇ πρὸς τιμωρίαν Μῆλ. Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) κ.ά.: *Θὰ σὲ κάμω γδαρτὸ ἀπὸ τὸ ξύλο* Μῆλ. *Ἀμα μοῦ πέση 'ς τὰ χέρια, θὰ σοῦ τὸ γάνω γδαρτόνε* Πελοπν. (Γαργαλ.) *Ἐπρι-πι νὰ πάη γδαρτὴ αὐτεῖν' μὴ τῇ β'τανιὰ πῶκαμι!* Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πβ. γδέρνω 3.

γδεσματίζω Νάξ. (Τραγ. Τρίποδ.)

'Εκ τοῦ 'Ελληνιστ. ἐκδεσματίζω.

1) *Γδέρνω 1*, ὃ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: *Ἐφώφησεν ἡ ζούλα μας καὶ τὴν ἐγδεσματίσενε ὁ Βαγγέλης* (ζούλα = γίδα) Τραγ. 2) *Γδέρνω 2*, ὃ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: *Δὲ θέλω νὰ μὲ χτενίσῃς· μὲ γδεσματί-ζεις* Τραγ. *Τὸ γδεσματίσε τὸ κοπελούδι μὲ τὸ χτένι* Τρίποδ.

γδέρνω, ἐγδέρω Πόντ. (Κερασ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γδέρω "Ηπ. (Χιμάρ.) Μεγίστ. Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Σούρμ.) Σύμ. Χίος (Βέσσ.) γδέρου Εὔβ. (Βρύσ. Κονίστρ. Κουρ. κ.ά.) γδέρω 'μα Τσακων. (Χαβουτσ.) γδέρω Κάρπ. ('Ελυμπ.) χτέρω Κύπρ. Χάλκ. γδέρου Εὔβ. (Αὐλωνάρ.) βδέρ-ρω Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ.) *d-dér-ρω* Καλαβρ. (Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) *δείρουρ* ἐνι Τσακων. (Πραστ.) γδέρνω κοιν. γδέρνου κοιν. βορ. ιδιωμ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γδέρνω Κάρπ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά. γτέρνω Κύπρ. χτέρνω Κῶς (Κέφαλ.) Ρόδ. ('Εμπων. Κάστελλ. κ.ά.) 'Αόρ. *ἐγδεῖρα* Νάξ. ('Απύρανθ.) γδάρκα Τσακων. (Χαβουτσ.) *ἐδεῖρα* Τσακων. (Πραστ.) Παθ. γδάρκομαι Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Σούρμ.) γδάρκουμαι Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) 'Αόρ. *ἐγδάρ-θα* Πόντ. *ἐβδάρτηνα* Καλαβρ. (Μπόβ.) *ἐδ-δάρτηνα* Καλαβρ. (Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) Μετοχ. *ἐγδαρμένος* Πόντ. *δειρτέ* Τσακων. (Πραστ.)

Τὸ Βυζαντ. γδέρνω, ὃ ἐκ τοῦ Βυζαντ. ὠσαύτως ἐγδέρνω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐκδέρω, κατ' ἀναλογικὸν μεταπλασμὸν πρὸς ἄλλα εἰς -νω σύγχρονα, οἷον δέρνω, φέρνω, κλπ. Βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 1, 291, 295. Οἱ ἄνευ τοῦ -ν- διαλεκτικοὶ τύπ. ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ἀρχ.

1) 'Εκδέρω, ἀφαιρῶ ἐξ ὁλοκλήρου τὸ δέρμα σφαγίου ἢ ἄλλου ζώου κοιν. καὶ Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Σούρμ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ. Χαβουτσ.): *Τὸ ἔσφαξε, τὸ ἐγδαρε καὶ τό 'ψησε μόνος του κοιν. Νὰ σφάξης ἐν' ἀρνὶ δὲν εἶμι δύσκουλον, νὰ δὴν γδάρ'ς ὅμους θέλ' τέχ'ν'* κοιν. βορ. ιδιωμ. *Τὴν ἐγδαρες τὴν αἶγα πού 'σφαξης;* Κρήτ. (Μαλάχ. κ.ά.) *Τώρα θὰ γδάρωμε τὸ χοῖρο μας* 'Ανδρ. *Ἐγ-δαρε ἓνα κατσίκι τετράπαχο* Πελοπν. (Τριφυλ. κ.ά.) *Ἐγὼ δὲν εἶμ' ἄξις καθόλου νὰ γδείρω 'να ριφάκι* Νάξ. ('Απύρανθ.) *Ταχιά γδέρνουμι τὰ γ'ρούνια* Εὔβ. ('Ακρ. Στρόπον. κ.ά.) *Δὲν γαταλαβαίν' νὰ γδάρ' κὶ τό 'βγαῖ λουρίδης-λουρίδης* Στερελλ. ('Αχυρ. Παρνασσ. κ.ά.) *Νὰ ἦταν γδαρμένον, θὰ 'ταν κὶ ψ'μένον* τώρα Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Ἐφούσκωσεν-δ' ἀρ-νὶγ-γιά* νὰ τὸ γδάρῃ Κῶς *Ἐγδαρε* τὸ σφαχτὸ Ρόδ. *Γδέρω* τὸ ἀρὶ (ἀρὶ = ἀρνὶ) "Ηπ. (Χιμάρ.) *Φούσκουσι 'πουμεῖσα* κὶ δὲ γδέρνιτι (ἐνν. τὸ σφαχτὸ) Εὔβ. (Στρόπον.) *Τοῦ τραῖ εἶμι γδαρμένου* Σάμ. *Ἐσφαξεν τὸ ἀρνὶν, ἔχταρὲν το, τῶ' ἔδω-κεν τὴμ-πετσιάν* (πετσιὰ = δέρμα) Κύπρ. *Νὰ γδέρω τὸ μουχτερόν καὶ μὲ τὸ πετσίν ἀτου νὰ φτάω τθαρούχια* (μουχτερόν = χοῖρος) Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) *Γδέρω 'μα τὰν κατσίκα* (ἐκδέρω τὴν αἶγα) Τσακων. (Χαβουτσ.) *Γδάρκα* τὸ λαγὸ αὐτόθ. *Ἐκι δείρου τὸ βάννε τὰν οὔρα π' ἐζάκα* (ἐγδερνε τὸ ἀρνὶ τὴν ὥρα πού ἐπῆγα) Τσακων. (Πραστ.) *Ἐκρέβαϊ δὲ' βάνγοι, σ' ἐδεῖρκαϊ τσαῖ σ' ἐφαῖκαϊ* (ἐκλεψαν δύο ἀρνιά, τὰ ἐγδαραν καὶ τὰ ἐφαγαν) αὐτόθ. *Ἐκ' ἔχου δειρτέ τὸ βάννε ἀπὸ τὰ σύνταχα* (εἶχε γδάρει τὸ ἀρνὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ) αὐτόθ. *Ἡῦρε τέσσερον λάτρου πού ἐδ-δέρ-ραϊ μία δαμάλα* (ἦῦρε τέσσαρας ληστὰς πού ἐγδερναν μίαν ἀγελάδα) Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) *Ἐγδαρες ἀτο; Ἐγδαρμένον κ' εἰτοιμον ἐν' Πόντ.* || Φρ. *Θὰ σὲ γδάρω!* (θὰ σὲ δείρω, θὰ σὲ βασανί-σω πολὺ· ἐπὶ ἀπειλῆς) σύννηθ. *Θὰ σὲ γδάρω ζωντανό!* (ὁ-μοῖα τῇ προηγ.) σύννηθ. *Θὰ σὶ γδάρου μὴ τοῦ στουρνάρο!* (στουρνάρι = τμήμα αἰχμηρὸν πυρίτου λίθου· ὁμοῖα τῇ

